

نگاه مثبت اپوزیسیون قانونی به نامزدی محمد خاتمی

گفت و گوی محمد توسلی با خبرنگار رادیو زمانه

۸۷/۶/۱۳

گرچه چالش‌ها بر سر ریاست جمهوری دوره‌ی دهم آغاز شده است، اما دو جبهه‌ی سیاسی اصلی کشور - اصلاح‌طلبان و اصول‌گرایان - پیش از آن‌که نامزدهای خود را در مقابل یکدیگر طرح کنند، به مبارزات درونی مشغول هستند.

در این میان، در اردوی اصلاح‌طلبان تحرک بیشتری به چشم می‌خورد و نامزدهای جدی‌تری مطرح شده‌اند.

در حالی که نامزدی آقای حسن روحانی، رییس سابق گروه مذاکرات هسته‌ای، با استقبال زیادی مواجه نشده است، احزاب شاخص اصلاح‌طلب مانند «حزب مشارکت»، «کارگزاران سازندگی» و «مجاهدین انقلاب اسلامی» تأکید خود را بر نامزدی آقای خاتمی، رییس‌جمهور پیشین اعلام می‌کنند.

بخش‌هایی از نیروهای منفرد اصلاح‌طلب بر نامزدی آقای نوری، با سابقه‌ی زندان سیاسی تأکید می‌کنند. اما در عمل، تنها «حزب اعتماد ملی» است که به سرعت و قطعیت، نامزدی دبیر کل خود، آقای مهدی کروبی را برای این سمت اعلام و فعالیت‌های خود را آغاز کرده است.

در صحنه‌ی سیاست ایران نیروهای دیگری نیز وجود دارند که علی‌رغم تفاوت‌ها و تمایزها از یکدیگر، از این نقطه‌ی اشتراک برخوردارند که با وجود حضور دایمی در فعالیت‌های سیاسی، از جانب حاکمیت به رسمیت شناخته نشده‌اند و اجازه‌ی حضور در صحنه‌ی انتخابات را به معنای حق انتخاب شدن، ندارند. اما این، آن‌ها را از تلاش برای حضور در صحنه‌ی سیاسی باز نداشته است.

برای این بررسی، با آقای دکتر هرمیداس باوند از شورای مرکزی «جبهه‌ی ملی»، آقای حبیب‌الله پیمان، از «شورای ملی - مذهبی» و آقای مهندس محمد توسلی از شورای مرکزی «نهضت آزادی ایران» گفت و گو کرده‌ام.

آقای محمد توسلی، عضو شورای مرکزی نهضت آزادی ایران معتقد است:

احتمالاً در انتخابات ریاست جمهوری آینده، تکلیف بسیاری از مسایل سیاسی کشور روشن خواهد شد. با توجه به تجربه‌ای که در انتخابات گذشته داریم، اگر جریان این انتخابات با همان روند ادامه پیدا کند، طبیعی است که این‌ها عرصه را فقط برای نامزدهای خودی‌شان باز می‌گذارند و از بین آن‌ها هم آن‌چه مورد نظر است، از صندوق‌ها بیرون خواهد آمد.

اما به این بستگی دارد که احزاب و گروه‌های اصلاح‌طلب و اپوزیسیون در داخل کشور، با چه آرایشی وارد عرصه‌ی انتخابات شوند. شاید نگذارند این سناریو محقق بشود.

در مورد وجوه مختلف این سه کاندیدا چه فکر می‌کنید؟

دو نگاه به انتخابات ریاست جمهوری آینده وجود دارد. کسانی که تا حدودی نسبت به رفتار حاکمیت بدگمان هستند، معتقدند آقای عبدالله نوری می‌تواند نامزد مطلوبی باشد؛ برای این‌که به احتمال زیاد ایشان رد صلاحیت خواهند شد. بنابراین انتخابات را تحریم می‌کنند یا در انتخابات شرکت نمی‌کنند.

این یک راهبردی است که جمعی از فعالان سیاسی در ایران - به عنوان یک سیاست راهبردی - دنبال می‌کنند.

نظر شما در مورد این راهبرد چیست؟

ما فکر می‌کنیم گزینه‌ی مطلوب برای تقویت ساختار دموکراسی در ایران و تداوم مبارزه‌ی قانونی در کشور، این است که از ظرفیت‌های مثبت آقای خاتمی استفاده کنیم. بخشی از اصلاح‌طلبان توصیه‌های به حقی به آقای خاتمی دارند که ایشان بایستی از دیدگاه‌های گذشته‌ی خودشان مقداری کوتاه بیایند و آن‌ها را اصلاح کنند. آقای خاتمی بایستی روشن کنند که حکم حکومتی مورد قبول‌شان است یا نه؟

اگر قرار باشد تابع حکم حکومتی باشند، بهتر است در این انتخابات شرکت نکنند. اما اگر بخواهد یک نامزد مستقلی باشد و در راستای منافع ملی و در چهارچوب قانون اساسی عمل بکند، بایستی استقلال فکری بیشتری از خودش نشان دهد تا اصلاح‌طلبان بتوانند در تقابل با انتخاباتی که حاکمیت مدیریت می‌کند، قرار بگیرند.

در مورد کاندیدای حزب اعتماد ملی، آقای کروبی چه طور فکر می‌کنید؟

به عنوان یک سازمان سیاسی، فکر می‌کنیم حق همه‌ی احزاب سیاسی است که نامزد خودشان را داشته باشند.

اما به نظر ما، شخص آقای کروبی و حزب اعتماد ملی باید توجه کنند با توجه به شرایط جامعه‌ی ما، اگر تعدد نامزدها در جبهه‌ی اصلاحات باشد، نتیجه‌ای جز شکست نخواهد داشت. همان تجاربی که ما در انتخابات گذشته شاهدش بودیم.

توصیه‌ی ما به شخص آقای کروبی و حزب اعتماد ملی این است که خودشان را با اصلاح‌طلبان هماهنگ کنند.

گرچه ممکن است ایشان در وهله‌ی اول نامزد بشوند و در انتخابات شرکت کنند، اما نهایتاً بایستی تز نامزد واحد اصلاح‌طلبان را با یک ضوابطی که مشخص خواهد شد، بپذیرند تا اصلاح‌طلبان بتوانند در این مرحله نقش مؤثری در جهت تقویت فرایند دموکراسی ایفا کنند.

مریم محمدی